

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

«КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ І МЕХАТРОНІКА»

(30 травня 2019 р.)

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Харків,

2019

УДК 004:629:656:658

Комп'ютерні технології і мехатроніка. Збірник наукових праць за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції. – Харків, ХНАДУ, 2019. – 282 с.

Збірник містить результати теоретичних та практичних наукових досліджень та розробок, які були виконані науково-педагогічними працівниками вищої школи, науковими співробітниками, докторантами, аспірантами, магістрантами, студентами та фахівцями різних організацій і підприємств.

Для викладачів, наукових працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців.

Матеріали доповідей конференції відтворено з авторських оригіналів

Конференцію проведено згідно з планом проведення міжнародних, всеукраїнських науково-практичних і науково-методичних конференцій і семінарів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету у 2019 р. (посвідчення УкрІНТЕІ № 666 від 20 грудня 2018 р.)

© ХНАДУ, 2019

интеллектуальных транспортных систем. Монография / Под редакцией Волкова В.П. / В.П. Волков, В.П. Матейчик, О.Я. Никонов О.Я., П.Б. Комов, И.В. Грицук, Ю.В. Волков, Е.А. Комов // Донецк: Изд-во «Ноулидж», 2013.–398с. **3.** Волков В.П. Особливості моніторингу і визначення статусу несправностей транспортного засобу у складі бортового інформаційно-діагностичного комплексу / В.П. Волков, І.В. Грицук, А.П. Комов, Ю.В. Волков // Вісник Національного транспортного університету. – К.: НТУ, 2014. – Випуск 30, с. 51-62. **4.** Технические возможности повышения ресурса автономных электростанций энергетических систем. Монография. / В.А. Атрощенко, Ю.Д. Шевцов, П.В. Яцынин, Р.А. Дьяченко, М.Н. Педько. - Краснодар: Издательский Дом - Юг, 2010. - 192 с.

УДК 004.05

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ В ПРОЕКТАХ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ AGILE

**Гулага Я.С., студентка, кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки,
Мнушка О.В., асистент кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки,**

ХНАДУ

Постановка проблеми: якість програмного забезпечення визначає його конкретність на ринку. Тестування (quality assurance, QA) є частиною менеджменту якості, спрямованою на перевірку відповідності вимог (requirements) та їх реалізації в процесі розробки програмного продукту. Agile є сімейством «гнучких» підходів до розробки програмного забезпечення, це одночасно й філософія, й інструмент. В рамках Agile-підходу вимоги до функціоналу програмного продукту можуть змінюватися, що потребує відповідної організації процесу, в тому числі - тестування та верифікації.

Мета дослідження – аналіз ролі, що відіграє QA в Agile та визначення ключових критеріїв для її оцінки.

Agile (як framework та methodology) виник в ІТ-середовищі, але потім поширився і в інші сфери - від промислової інженерії до штучного інтелекту. Основні принципи Agile-маніфесту визначають базові правила та принципи даної методоки, а також основні правила розробки [1-2]:

- люди та співпраця важливіші за процеси та інструменти;
- працюючий продукт важливіший за вичерпну документацію;
- співпраця із замовником важливіша за обговорення умов контракту;

- готовність до змін важливіша за дотримання плану.

В першу чергу, процес розробки має бути гнучким та готовими до змін, але в той самий час слідувати за наміченим планом. Найвищим пріоритетом є задоволення потреб замовника, усіх його побажань та вимог до структури та функцій проекту, а для запобігання непорозумінь необхідно побудувати ефективні комунікації на постійній (або періодичній) основі з акцентом на те, що клієнт завжди правий. Серед інших критеріїв слід відзначити схвальне ставлення до змін, навіть на заключних стадіях розробки. Як правило, розробка у рамках Agile надає можливість замовнику отримати якісний продукт у визначений термін часу [3].

Для оцінки ефективності будь-якого інструменту необхідно визначити набір критеріїв. З точки зору організації процесу можна виділити leading та lagging критерії. Перші відносяться до процесу розробки та дозволяють оцінити якість продукту, якість планування, ефективність роботи команди тощо, до цієї групи віднесемо:

- покриття тестами (функціональними, Unit, інтеграційними);
- відсоток автоматичних тестів для релізу;
- відсоток закінчених задач відносно до запланованих;
- кількість виправлених дефектів за одиницю часу (тиждень, місяць тощо);
- відсоток пройдених тестів відносно загальної запланованої їх кількості;

До другої групи віднесемо критерії, що дозволяють оцінити якість продукту, наданого замовнику, а саме – кількість знайдених та виправлених дефектів та все, що пов'язане з цим:

- відсоток виправлених дефектів (hot fixes) за за фіксований проміжок часу;
- кількість дефектів, що не були виправлені за фіксований проміжок часу та призвели до конфліктів із замовником;

- швидкість із якою виправляються дефекти – час від появи дефектів до виправлення їх в робочому коді;
- відношення кількості дефектів, що були виявлені на етапі розробки до кількості дефектів, що були виявлені замовником (користувачем).

Тестування на різних етапах розробки дозволяє підвищити якість кінцевого продукту, за рахунок виявлення та усунення помилок як в коді, так й в дизайні. Команда розробників підтверджує якість коду Unit-тестами, при цьому покриття тестами зовнішніх інтерфейсів класів має бути достатнім, щоб підтвердити правильність коду. В залежності від галузі застосування існують різні вимоги до покриття, наприклад, 100 відсотків гілок (тобто всі умовні оператори та цикли), або 75 відсотків коду (інструкцій). Слід відзначити, що покриття тестами не є самоціллю, покриття що наближується до 100 відсотків може означати, що команда розробників витрачає час на зайву роботу. Функціональне тестування надає об'єктивні метрики та артефакти, що дозволяють робити судження про правильність реалізації того чи іншого функціонування. Якість тестування залежить від якості тест-дизайну, які мають чітко покривати одну вимогу до функціоналу. Якщо тест-дизайн покриває декілька вимог, стає важко визначити наскільки правильно реалізована кожна із них. Інтеграційне та мануальне тестування на завершальних етапах розробки дозволяють оцінити продукт в цілому [3-4].

Висновки. Найкращі архітектурні та технічні рішення виникають у командах, що здатні самоорганізовуватись. Постійна увага до технічної досконалості і якості проектування підвищує гнучкість проекту та сприяє покращенню його якості. Для візуалізації Agile-підходів використовують фізичні та віртуальні дошки, що дозволяє зробити робочий процес відкритим і зрозумілим для всіх розробників та клієнтів. Основні ризики використання Agile: ризик нескінченних змін продукту; велика залежність від рівня кваліфікації та досвіду команди; практично неможливо точно підрахувати підсумкову вартість проекту. Якщо ризики використання Agile занадто високі, то треба розглянути альтернативний каскадний метод (Waterfall).

Література: 1. Manifesto for Agile Software Development / Електронний ресурс – <https://agilemanifesto.org>. 2. Nader-Rezvani N. An Executive's Guide to Software Quality in an Agile Organization: A Continuous Improvement Journey / N. Nader-Rezvani. – Apress, Berkeley, CA, 2019. – 183 p. 3. Сазерленд Д. Scrum. Революционный метод управления проектами / Д. Сазерленд. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 288 с. 4. Куликов С. Тестирование программного обеспечения. Базовый курс / С. Куликов. – 2 изд. – Минск, Четыре четверти, 2017 г. – 312 с.

УДК 004.4

**ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ АЛГОРИТМІВ ДЛЯ
САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНУ САЙТІВ**

**Фастовець В.І., к.т.н., доц. кафедри інформатики і прикладної
математики, ХНАДУ**

**Шуляков В.М., ас. кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки,
ХНАДУ**

Мороз О.О., студент ХНАДУ

Постановка проблеми. Дослідимо застосування генетичного алгоритму до веб-сайтів, щоб дозволити їм самостійно покращувати деякі елементи свого дизайну. Щоб визначити, який з дизайнів краще, в цільовій функції необхідно максимізувати конверсію. Під конверсією розуміється відсоток тих, хто натиснув кнопку "Купити" або натиснув на рекламу щодо всіх користувачів, які відвідали цю сторінку. Також конверсія повинна враховувати час, який користувач знаходиться на веб-сторінці і повторні відвідування веб-сайту.

Мета дослідження. Нехай спрощено веб-сайт реалізований з наступних блоків: заголовок, текст-опис, зображення, кнопка "Купити" і рекламне оголошення. Кожен з цих блоків буде володіти геномом, що характеризує такі властивості цього об'єкта: позиціонування, висота і ширина, колір, тінь, розмір шрифту, відступи, ефекти при наведенні та інші.

Складемо популяцію веб-сторінок з різними властивостями (перше покоління). Різним користувачам будемо показувати випадково вибрані веб-сторінки, при цьому зберігаючи дані про конверсії. У процесі природного відбору застосування фітнес-функції дозволить відібрати найбільш

ЗМІСТ

Даниленко О.Ф., Скородєлов В.В., Черних О.П., Ягнюков С.Ю. Використання програмованих логічних інтегральних схем для реалізації протоколів передачі даних через Інтернет	3
Senouci S.M., Nikonov O.Ya., Shulyakov V.M., Nikonov D.O. Technologies d'information pour vehicules intelligents	5
Примаченко Г.О., Богомаз Д.М., Колісник Д.В. Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у логістичних системах	8
Грицук І. В, Погорлецький Д. С, Симоненко Р. В, Володарець М. В, Худяков І. В. Вимірювальний комплекс для дослідження роботи транспортного засобу з двигуном, обладнаним системою впорскування газового палива, в умовах експлуатації засобами ITS	11
Nikitina K.A. Partial differential equations model for modular conveyors controlling	15
Півнева О.А., Мнушка О.В. Проблема безпеки та аналіз типових загроз для інфраструктури Інтернету речей	18
Клец Д.М., Ніконов О.Я., Дроздик Є.В., Тимченко С.С. Розроблення інформаційної системи з технологією інтерактивної візуалізації засобами доповненої реальності	21
Ломотько Д. В. Проблеми нормативно-правового регулювання мультимодальних пасажирських перевезень за участю залізничного транспорту	24
Бєлов В. І., Дитятьєв О. В. Дуальна освіта, як форма інтеграції науки, освіти та виробництва	26
Шульдінер Ю.В., Зеленський Д.В., Шиян С.П., Угрін В.В. Впровадження GPS–систем спостереження при транспортуванні вантажів різними видами транспорту	29
Mnushka O.V., Savchenko V.M. Architecture models and patterns for safety and security for IOT applications	30
Грицук І.В., Волков В.П., Грицук Ю.В., Волков Ю.В. Використання інформаційних баз даних на автомобільному транспорті	34
Наглюк М.І., Ковтуненко В.В. Прилад для вимірювання електропровідності рідин, що застосовуються в автомобілях	37
Tkachenko M. STM32-based HMI solution for IOT application	39
Ломотько Д.В., Лаліменко М.А. Павленко І.А. Шляхи забезпечення інтероперабельності при створенні логістичних ланцюгів за участю залізниць	42
Кулик М.М., Ширін В.В. Проблеми та перспективи розвитку велосипедної інфраструктури в містах України	45

Мармут І.А. Структура і принцип роботи електронної моделі стенду при вимірюванні діагностичних параметрів гальмівної системи автомобіля	48
Khamza I.S., Mnushka O.V. Actual problems and perspectives of autonomous vehicles	51
Дитяцьєв О.В., Белов В.І. Про тестові впливи при діагностуванні підвіски автомобіля	54
Черняк Т.О., Хоронєко Д.С. Розробка засобів визначення комп'ютерних атак на основі аналізу мережевого трафіку	57
Ніконов О.Я., Іващенко М.О., Полосухіна Т.О., Железко Б.О. Розроблення інтелектуальної бортової інформаційної системи безпілотного транспортного засобу на основі фази-архітектури	60
Бутько Т.В., Ломотько Д.В., Арсененко Д. В. Управління процесом забезпечення залізничним рухомим складом при перевезенні зернових вантажів	63
Назаров О.І. Впровадження результатів передової світової практики викладання дисциплін у галузі ІТ-технологій	66
Шевченко В.О., Кудін А.І. Використання дистанційних курсів на базі moodle при викладанні дисциплін студентам денної форми навчання	69
Ломотько Д.В., Вовків А.Т. Удосконалення інформаційної взаємодії залізничних під'їзних колій шляхом впровадження логістичних технологій	73
Волков В.П., Грицук І.В., Волкова Т.В. Інформаційна система моніторингу технічного стану автомобіля в умовах ITS	77
Гулага Я.С., Мнушка О.В. Критерії оцінки якості в проектах, що використовують Agile	82
Фастовець В.І., Шуляков В.М., Мороз О.О. Використання генетичних алгоритмів для самовдосконалення елементів дизайну сайтів	85
Ткачук О.Ю. Розрахункові-логічні системи для управління КА	90
Мізяк І.О., Тімонін В.О. Система бездротової передачі даних між автомобілем та світлофором	92
Семченко Н.О., Решетніков Є.Б. Моделювання параметрів транспортних потоків у автоматизованих системах управління дорожнім рухом	95
Абрамова Л.С., Харченко Т.В., Безбородов Д.І. Підхід до визначення безпеки руху на транспортному вузлі міста	98
Ткачук О.Ю. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на транспорті	102

Колеснікова Н.В. Використання комп'ютера для побудови графіків на заняттях з математики	105
Лебединський А.В., Янушкевич С.Д. Оцінка точності апроксимації нестационарних сигналів емпіричними модами Гільберта-Хуанга	109
Кривошапов С.І. Бортова система реєстрації витрати палива та умов експлуатації автомобіля	112
Коваль О. А., Коваль А. О., Петрукович Д. Є. Підвищення точності та достовірності вимірювання відстані автомобіля до перешкод	115
Нижников А., Маций О. Б. Применение технологии WEBGL для разработки интерактивного веб-приложения	118
Оксанич І. Г. Розвиток методу верифікації оціночних показників для їх використання у якості критерію оптимізації	122
Котенко Б.О., Мнушка О.В. Об'єктно-орієнтований підхід до дизайну навчаючих програм	125
Ніконов О.Я., Полосухіна Т.О., Семергей А.М. Технічні аспекти автоматичного керування наземними безпілотними транспортними засобами	127
Тимонин В.А., Пономарев А.Е. Алгоритм функционирования системы предупреждения столкновений на участках дорог с ограниченной видимостью.	130
Пронин С.В. Инструменты для разработки искусственных агентов в сфере транспортной логистики	133
Сільченко В.Р. Автоматизована система діагностування зернових культур за допомогою автономного літального апарата	139
Петренко Ю.А., Михайлова А.І. Комп'ютерна технологія моніторингу якості води на технічному водоймищі автотранспортного підприємства	142
Тимонин В.А. Использование технологии A-GPS для определения местоположения движущихся объектов	145
Тиричева О.А., Репін І.О. Дослідження впливу масштабування на ефективність роботи локальної мережі	149
Шапошнікова О.П. Прием та обробка інформації про місце знаходження транспорту для мобільного додатку «Мій транспорт»	153
Поперешняк С.В. Оцінка якості послідовностей псевдовипадкових чисел	157
Маций О. Б., Наумов В.С. Паросполучення в моделях транспортної логістики	160
Тимонин В.А., Калинин А.А. Обзор технологий передачи данных в системах коммуникации автомобилей	163
Пономарьов В.В., Ширін В.В. Аналіз досвіду оцінки транспортної	169

доступності інфраструктури сучасних міст

- Левченко О.С., Холодова О.О., Потапенко А.І.** Необхідність вибору оптимальних технічних периферійних засобів автоматизованих систем керування дорожнім рухом **172**
- Matsiy M. E., Alekseyev O. P., Jörg P.** Interactive monitoring, as effective management of the state of transport communications **175**
- Борзенко О.П.** ІТ-технології як важіль підвищення ефективності процесу викладання іноземної мови **178**
- Венгер А. С., Степанов О. В., Волобуєва Т. В.,** Міжнародний досвід використання інтелектуальних транспортних систем **181**
- Пімонов І.Г., Рукавішніков Ю.В.** Створення логістичного підходу при конструюванні та експлуатації будівельно-дорожніх машин **184**
- Зибцев Ю.В.** Перевірка тягово-швидкісних властивостей колісних машин у дорожніх умовах **186**
- Oleynyk Y.S.** Discrete event model of the movement of a batch of subjects of labour on technological route **189**
- Тимонин В.А., Луговой А.Б.** Обзор методов и алгоритмов определения скорости транспортных средств по данным видеоаналитики **193**
- Пронин С.В., Жученко О.О.** Огляд бібліотек комп'ютерного зору **197**
- Sholominska L. S., Storchak M. O.** Software engineering education at university **201**
- Пронин С.В., Луговой А.А., Есмагамбетов Б.-Б.С.** Использование мультиагентных систем в транспортной логистике **203**
- Книщенко А.О.** Мехатронна система керування гідроприводом мобільного підйомника **206**
- Аль-Дара Є.Н., Мойсеєв В.Ю.** Автоматизована система моніторингу стану хворого на прикладі моніторингу пульсу **209**
- Костікова М. В., Скрипіна І. В.** Аналіз досвіду використання платформи Futurelearn для інтеграції масових відкритих онлайн-курсів в систему навчання **212**
- Біньковська А.Б., Нефьодов Л.І.** Інформаційна технологія синтезу територіально-просторово-розподіленої комп'ютерної мережі офісів транспортних систем **214**
- Yefimenko O.V., Pluhin D.A.** Designing the structure of intelligent control system in construction and road machines **217**
- Шевченко В.О., Онишко І.В.** Особливості використання Microsoft Excel для обробки великих масивів даних **220**
- Байдун В.В., Мнушка О.В.** Засоби забезпечення безпеки даних в Інтернеті речей **223**

Плугіна Т.В., Мураховський В.К. Інтенсифікація систем обробки інформації робочих параметрів будівельно-дорожніх машин	226
Плугіна Т.В., Мірошник В.А. Інтелектуальна система управління конвеєром	229
Плугіна Т.В., Колесніков В.С., Дудко Д.В. Управління приводом робочого органу машини як кіберфізичною системою	232
Плугіна Т.В., Кириченко Ю.В. Модель мехатронної системи управління виконавчими пристроями вантажно-розвантажувальної машини з GPS-інтенсифікатором	234
Горбик Ю.В. Аналіз направлений для підвищення екологічної безпеки автомобілей	237
Подолька О.А., Подолька А.Н., Новак І.В. Оптимізація транспортних перевозок в умовах ризику	241
Лабенко Д.П. ГІС як інструмент розв'язання транспортних задач	244
Скворчевський О.Є. Нове покоління гідравлічних приводів для мобільних машин на основі принципу e-LOAD SENSING (e-LS)	247
Подолька О.А., Подолька А.Н., Панов Е.В. Нормалізація критеріїв многокритеріальних задач транспортного типу на основі блочної сортировки	249
Чорний Б.С., Кононіхін О.С. Автоматизація процесу підбору персоналу	252
Ільге І.Г., Вагін Д.О. Модель вибору САУ асфальтоукладача	254
Кудін А. І., Жульєв Д.Н. Розвиток інформаційних технологій та їх вплив на майбутнє людства	257
Вітер Д.О., Кононіхін О.С. Вибір засобів комунікації співробітників розподіленого офісу	260
Чепусенко Є.О., Сахацький В.Д. Випромінювач комп'ютеризованої системи визначення координат проколюючої головки при безтраншейній прокладці трас підземних комунікацій	263
Згонник О.Є., Кононіхін О.С. Вибір апаратно-програмного забезпечення інформаційної системи контролю руху транспорту	266
Ільге І.Г., Мереха Р.Ю. Модель вибору елементної бази САУ робочими органами бульдозера	268
Шмойлов А.Ю., Кононіхін О.С. Впровадження системи супутникового моніторингу в дорожньо-будівельній організації	270
Рябушенко О.В., Краснов Ю.О. Дослідження впливу геометрії перехрестя на величину потоку насичення	272

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА МАТЕРІАЛАМИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «КОМП'ЮТЕРНІ
ТЕХНОЛОГІЇ І МЕХАТРОНІКА»**

Конференцію проведено згідно з планом проведення міжнародних, всеукраїнських науково-практичних і науково-методичних конференцій і семінарів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету у 2019 р. (посвідчення УкрІНТЕІ № 666 від 20 грудня 2018 р.)

Відповідальний за випуск д.т.н., проф. Ніконов О.Я.

Науковий редактор д.т.н., проф. Ніконов О.Я.

Технічний редактор Мнушка О.В.